

PROGRAM STUDIÓW
Kierunek studiów: Kryminologia
obowiązuje od roku akademickiego: 2026/2027

Część I. Informacje ogólne.

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: Wydział Prawa UwB
2. Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia, studia stacjonarne
3. Profil kształcenia: ogólnoakademicki
4. Liczba semestrów: 6
5. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180
6. Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów: 1525
7. Zaopiniowano na radzie wydziału w dniu: 20 lutego 2026 r.
8. Kod Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED):0421
9. Wskazanie dyscypliny wiodącej, w której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się oraz procentowy udział poszczególnych dyscyplin, w ramach których będą uzyskiwane efekty uczenia się określone w programie studiów:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Procentowy udział dyscypliny wiodącej
Nauki prawne	81,11
Nazwy poszczególnych dyscyplin	Procentowy udział poszczególnych dyscyplin
Psychologia	7,22
Nauki socjologiczne	3,33
Językoznawstwo	3,33
Filozofia	2,79
Nauki informatyczne	1,11
Nauki o zarządzaniu i jakości	1,11
Razem:	100 %

Część II. Efekty uczenia się.

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
P6S_WG	KP6_WG1	rozwiązania prawne i instytucjonalne dotyczące przestępczości
	KP6_WG2	strukturę i dynamikę przestępczości lub patologii społecznych, a także zachodzące między nimi zależności
	KP6_WG3	status człowieka jako sprawcy lub ofiary przestępstwa (pokrzywdzonego)

	KP6_WG4	podstawowe pojęcia i instytucje wybranych gałęzi prawa
	KP6_WG5	wybrane kategorie przestępczości w ujęciu prawno-kryminologicznym
	KP6_WG6	metody, techniki i narzędzia badań kryminologicznych
	KP6_WG7	aspekty profilaktyki przestępczości lub patologii społecznych
	KP6_WG8	zagadnienia związane z reakcją prawnokarną na przestępstwo
P6S_WK	KP6_WK1	charakter nauk społecznych i ich relacje z innymi naukami
	KP6_WK2	charakter nauk prawnych i ich relacje z innymi naukami
	KP6_WK3	powiązania kryminologii z innymi dziedzinami i dyscyplinami nauki
	KP6_WK4	rodzaje stosunków społecznych, a także rolę człowieka w różnych instytucjach i strukturach społecznych
	KP6_WK5	prawno-społeczno-polityczno-ekonomiczne uwarunkowania przestępczości
	KP6_WK6	biologiczno-psychologiczno-społeczne uwarunkowania i skutki zachowań człowieka
	KP6_WK7	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa własności intelektualnej
Umiejętności, absolwent potrafi:		
P6S_UW	KP6_UW1	właściwie dobierać informacje i ich źródła, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy i syntezy
	KP6_UW2	formułować i rozwiązywać złożone oraz nietypowe problemy związane z procesami prawno-społeczno-polityczno-ekonomicznymi
	KP6_UW3	właściwie dobierać oraz stosować metody i narzędzia adekwatne do rozwiązywania złożonych oraz nietypowych problemów (w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne)
P6S_UK	KP6_UK1	przedstawiać wyniki prowadzonych analiz z użyciem specjalistycznej terminologii oraz dyskutować o nich
	KP6_UK2	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu kryminologii lub innych nauk społecznych lub humanistycznych
	KP6_UK3	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu prawa
	KP6_UK4	przedstawiać oraz oceniać różne opinie i stanowiska związane z instytucjonalnym aspektem stosowania prawa, a także dyskutować o nim

	KP6_UK5	komunikować się z użyciem terminologii specjalistycznej, w tym redagować opracowania pisemne lub przygotowywać wystąpienia ustne z zakresu przedmiotów studiowanego kierunku
	KP6_UK6	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
P6S_UO	KP6_UO1	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)
	KP6_UO2	planować i organizować pracę indywidualną oraz w ramach udziału w zespole (także o charakterze interdyscyplinarnym)
P6S_UU	KP6_UU1	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie
	KP6_UU2	samodzielnie uzupełniać nabytą wiedzę i umiejętności, a także rozwijać je interdyscyplinarnie
Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:		
P6S_KK	KP6_KK1	samodzielnego oceniania znaczenia źródeł informacji, dokonywania ich krytycznej oceny oraz zasięgania opinii ekspertów
P6S_KO	KP6_KO1	działania na rzecz interesu publicznego poprzez opracowywanie i inicjowanie programów w zakresie zapobiegania przestępczości lub patologiom społecznym
	KP6_KO2	wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego
	KP6_KO3	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy lub aktywnego uczestnictwa w sektorze publicznym lub prywatnym w zakresie zapewniania bezpieczeństwa i porządku publicznego
P6S_KR	KP6_KR1	przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, a także dbania o dorobek i tradycje zawodu

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.

Treści programowe zajęć lub grup zajęć.

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć:

1. Podstawy socjologii

KP6_WK1, KP6_WK2, KP6_WK4, KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_UU1, KP6_KO1

Przekazanie wiedzy z zakresu elementarnych pojęć i mechanizmów społecznych ułatwiających poruszanie się w złożonej rzeczywistości XXI w. ukazującej informacje dotyczące społeczeństwa i jego ewolucji, rozwoju i postępu społecznego, zależności między stereotypami, uprzedzeniami a ksenofobią i rasizmem, konsumpcji i antykonsumpcjonizmu, globalizacji, kultury popularnej, migracji i migrantów w Europie, kondycji współczesnych rodzin.

2. Podstawy psychologii ogólnej

KP6_WK3, KP6_WK6, KP6_UK2, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu celów psychologii, głównych psychologicznych koncepcji człowieka, biologicznych podstaw procesów psychicznych, przebiegu i funkcji procesów psychicznych (świadomość, percepcja, pamięć, uczenie się, myślenie, emocje, motywacja, procesy społeczne), podstawowych koncepcji osobowości (pojęcia i struktura osobowości), zagadnień różnic indywidualnych (inteligencja, temperament, styl poznawczy), możliwości wykorzystania wiedzy psychologicznej w pracy pedagogicznej.

3. Patologie społeczne

KP6_WG2, KP6_WG7, KP6_WK5, KP6_UW2, KP6_UK2, KP6_UU1, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu wybranych patologii społecznych (alkoholizm, narkomania, prostytutka, samobójstwa, przemoc, sekty) ukazującej ich skalę, cechy, tendencje, czynniki determinujące zachowania patologiczne, społeczno-zdrowotno-kulturowe następstwa, powiązania z przestępczością oraz prawne instytucjonalne sposoby zapobiegania tym zjawiskom.

4. Prawoznawstwo

KP6_WK2, KP6_WK4, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_UU1, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych kategorii pojęciowych języka prawnego i języka prawniczego ukazującej zasadę rozdzielenia sfer stanowienia i stosowania prawa oraz specyfikę systemu prawnego w odniesieniu do innych, pozaprawnych systemów normatywnych (w szczególności systemu moralnego), a także wiedzę na temat racjonalnego prawotwórstwa i sądowego stosowania prawa oraz sposobu rekonstruowania norm prawnych z przepisów prawa i roli zasad prawa.

5. Prawo własności intelektualnej

KP6_WK2, KP6_WK7, KP6_UU1, KP6_UO2, KP6_KK1, KP6_KO1

Przekazanie wiedzy z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz prawa własności przemysłowej ukazującej, w szczególności problematykę ochrony prawnoautorskiej oraz ochrony autorskich praw majątkowych i osobistych, instytucję dozwolonego użytku prywatnego i publicznego, kwestie plagiatu i prawa cytatu, a także pojęcia, przesłanki zdolności rejestracyjnej, kwestie ochrony i procedury rejestracji w odniesieniu do wynalazków, znaków towarowych, wzorów przemysłowych, wzorów użytkowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych.

6. Filozofia

KP6_WK3, KP6_WK4, KP6_UW2, KP6_UK2, KP6_UU1, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu głównych działów i problematyki filozoficznej (zwłaszcza etyki i filozofii polityki), poglądów wybranych filozofów oraz najważniejszych szkół, kierunków i systemów filozoficznych (ze wskazaniem ich doniosłości kulturowej i cywilizacyjnej), terminologii filozoficznej oraz wybranych tekstów źródłowych, problematyki twórczego charakteru myślenia filozoficznego i związków pomiędzy filozofią a rozwojem kultury i cywilizacji.

7. Etyka

KP6_WK4, KP6_WK6, KP6_UW2, KP6_KO1, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu teoretycznych i praktycznych podstaw etyki jako dyscypliny filozoficznej ukazującej płaszczyzny refleksji etycznej oraz typy etyki opisowej.

8. Marketing społeczny

KP6_UW2, KP6_UK2, KP6_UU1, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu zagadnień związanych z wykorzystaniem przez sektor publiczny i prywatny zasad oraz technik marketingowych do spraw i problemów o charakterze społecznym (w tym kształtowania, zmiany lub odrzucenia określonych poglądów, postaw czy zachowań).

8a. Wprowadzenie do zarządzania (przedmiot oferowany również w jęz. obcym)**

KP6_UW2, KP6_UK2, KP6_UU1, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu zagadnień związanych z zarządzaniem (planowaniem, organizowaniem, przewodzeniem i kontrolowaniem), istoty procesów decyzyjnych, kierowania ludźmi i zarządzania zasobami ludzkimi oraz motywowania pracowników oraz problematyki organizacji, jej kultury oraz miejsca organizacji w otoczeniu.

9. Technologie informacyjne

KP6_UW3, KP6_UK5, KP6_UU1, KP6_UU2

Celem zajęć jest podniesienie kompetencji cyfrowych poprzez rozwijanie umiejętności w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii informatycznych (w tym sztucznej inteligencji), narzędzi e-learningowych oraz metod analizy i wizualizacji danych, z jednoczesnym uwzględnieniem wykorzystania bezpieczeństwa informacji i ochrony prywatności w środowisku cyfrowym.

10. Komunikacja interpersonalna

KP6_WK6, KP6_UK5, KP6_UO1, KP6_KO1, KP6_KO2, KP6_KO3, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu komunikowania interpersonalnego i praktycznego ćwiczenia umiejętności sprawnego komunikowania.

10a. Techniki mediacyjne

KP6_WK6, KP6_UK5, KP6_UO1, KP6_KO1, KP6_KO2, KP6_KO3, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu mediacji jako narzędzia rozwiązywania sporów w różnych dziedzinach stosunków społecznych i prawnych (cywilnych, rodzinnych, karnych, gospodarczych) ukazującej cele i funkcje mediacji oraz zakres jej stosowania, a także inne alternatywne metody rozwiązywania sporów (ADR) oraz sposoby

przygotowania się do mediacji, zasady negocjacji oraz stosowanie nabytych umiejętności w praktyce.

11. Podstawy prawa konstytucyjnego

KP6_WG4, KP6_WK4, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowej terminologii prawnokonstytucyjnej, organizacji i funkcjonowania aparatu państwa, poszczególnych organów ustrojowych oraz instytucji w organizacji państwa i współczesnego społeczeństwa, a także zadań i kompetencji konstytucyjnych organów państwa i wzajemnych relacji pomiędzy tymi organami państwa, zasadniczych instytucjonalnych i materialnych gwarancji nadrzędności konstytucji oraz praw, wolności i obowiązków jednostki, jak również rozpoznawania modeli ustrojowych współczesnego świata.

12. Podstawy psychopatologii

KP6_WK3, KP6_WK6, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_UO2

Przekazanie wiedzy z zakresu najważniejszych patologii wynikających z problemów neurologicznych, psychiatrycznych i społecznych jednostki ukazującej procesy psychiczne mające charakter zaburzeń w postrzeganiu, rozumieniu i jej zachowaniu, a także kulturowy kontekst psychopatologii.

13. Historia kryminologii w Polsce i na świecie

KP6_WG2, KP6_WG7, KP6_UK2, KP6_KK1

Przekazanie wiedzy z zakresu genezy, trendów i tendencji rozwojowych krajowej oraz światowej kryminologii ukazującej informacje dotyczące ewolucji tej nauki, kierunków i faz rozwoju, działań ONZ na rzecz zapobiegania przestępczości i postępowania z przestępcami oraz form aktywności stowarzyszeń kryminologicznych i innych organizacji działających w celu rozwiązywania problemów związanych z przestępczością i zjawiskami patologii społecznej.

14. Język obcy cz. 1

KP6_WK3, KP6_UK5, KP6_UK6, KP6_UU1, KP6_UU2

Prowadzenie lektoratu w formie praktycznych ćwiczeń wszystkich sprawności językowych, takich jak: mówienie/komunikacja, pisanie, czytanie, słuchanie.

15. Wychowanie fizyczne

KP6_UO1; KP6_UU1; KP6_UU2

Prowadzenie zajęć kształtujących wśród studentów potrzebę dbałości o kondycję fizyczną oraz wsparcie rozwoju kompetencji społecznych dotyczących współpracy grupowej.

16. Prawo karne, cz. I – Nauka o przestępstwie

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG5, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych instytucji prawa karnego materialnego dotyczących pojęcia i rodzajów prawa karnego, zasad obowiązywania ustawy karnej, czynu w prawie karnym, ustawowych znamion przestępstwa, okoliczności

wyłączających winę, okoliczności wyłączających bezprawność, form stadialnych przestępstwa, form zjawiskowych przestępstwa, realnego zbiegu przestępstw, pozornego zbiegu przestępstw, ciągu przestępstw, zbiegu przepisów ustawy oraz znamion wybranych czynów zabronionych typizowanych w części szczególnej kk.

17. Symptomatologia kryminalna

KP6_WG2, KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_UW2, KP6_UU2, KP6_KO1

Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć dotyczących symptomatologii kryminalnej, źródeł informacji o przestępczości oraz struktury, dynamiki i geografii przestępczości, a także ilościowej i jakościowej charakterystyki wybranych kategorii przestępczości w Polsce oraz kierunków i prognoz rozwoju zagrożenia nią (w tym: kryminalna, narkotykowa, ekonomiczna przestępczość zorganizowana, przestępczość w ruchu drogowym, przestępczość korupcyjna, przestępczość nieletnich, przestępczość kobiet, przestępczość cudzoziemców, przestępczość ludzi starszych, przestępczość skazanych).

18. Kryminalistyka ogólna

KP6_WG1, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UW3, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_KO1, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu ewolucji kryminalistyki, podstawowych pojęć, działów, zasad kryminalistyki, charakterystyki i znaczenia śladów kryminalistycznych, wybranych technik kryminalistycznych, wybranych aspektów taktyki kryminalistycznej, strategii kryminalistycznej, wybranych kwestii instytucjonalnych i organizacyjnych.

19. Ekokryminologia

KP6_WG2, KP6_WG5, KP6_WG7, KP6_UW2, KP6_UK1, KP6_UK2, KP6_KO2

Przekazanie wiedzy z zakresu wybranych problemów przestępczości związanej z ekologią i ochroną środowiska roślinnego oraz zwierzęcego (przestępczość przeciwko ochronie humanitarnej zwierząt, przeciwko dziedzictwu przyrodniczemu) oraz z czynnikami destrukcyjnymi dla środowiska naturalnego, obrazującej ich skalę, tendencje, przyczyny, następstwa oraz prawne i instytucjonalne sposoby zapobiegania tym przestępstwom.

20. Wiktymologia

KP6_WG3, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1

Przekazanie wiedzy z zakresu pojęcia i głównych nurtów wiktymologii, relacji między ofiarą przestępstwa a pokrzywdzonym, standardów europejskich odnoszących się do ofiar przestępstw, typologii ofiar przestępstw, wiktymologicznych uwarunkowań pozycji ofiar przestępstw w procesie karnym, praw pokrzywdzonego w polskim procesie i prawie karnym, problematyki przesłuchiwanie małoletnich ofiar i świadków, systemu pomocy ofiarom przestępstw, programów pomocy ofiarom przestępstw, instytucji sprawiedliwości naprawczej, kwestii mediacji między ofiarą i sprawcą przestępstwa.

21. Prawo karne, cz. II – Nauka o karze

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG8, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UK4, KP6_UU1, KP6_KO1, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu systemu kar i środków karnych w polskim kodeksie karnym z 1997 r., zasad wymiaru kary i środków karnych, powrotności do przestępstwa, środków probacyjnych i zabezpieczających, przedawnienia, zatarcia skazania.

22. Metody badań kryminologicznych

KP6_WG6, KP6_UW1, KP6_UW3, KP6_UK1, KP6_UO1, KP6_KK1

Przekazanie wiedzy z zakresu metod badań stosowanych w kryminologii ukazującej poszczególne metody badawcze, stosowane techniki i narzędzia, sposoby analizy danych i kwestie organizacji badań, a także wskazanie wad i zalet każdej z omawianych metod oraz nauka uzyskiwania i analizy danych za pomocą stosowanych w kryminologii metod badawczych, krytycznego podejścia do źródeł badawczych oraz prezentowania wyników własnych badań.

23. Problemy współczesnej rodziny

KP6_WG2, KP6_WG5, KP6_WG7, KP6_WK5, KP6_WK6, KP6_UW2, KP6_UK1, KP6_UK2, KP6_KO2

Przekazanie wiedzy z zakresu wybranych problemów współczesnej rodziny (przemoc domowa, uzależnienia, rozpad rodziny, osamotnienie, bezrobocie, problemy mieszkaniowe, deficyt czasu) obrazującej ich skalę, tendencje, przyczyny i następstwa, powiązania z przestępczością oraz prawne i instytucjonalne sposoby zapobiegania tym problemom.

23a. Problemy społeczności miejskich i wiejskich

KP6_WG2, KP6_WG5, KP6_WG7, KP6_WK5, KP6_WK6, KP6_UW2, KP6_UK1, KP6_UK2, KP6_KO2

Przekazanie wiedzy z zakresu wybranych problemów (w tym ich etiologii) społeczności miejskich i wiejskich, zjawisk patologicznych i przestępczych (ich skali, dynamiki, tendencji i następstw), teorii kryminologicznych wyjaśniających miejskie i wiejskie zjawiska przestępcze, prawnych i instytucjonalnych sposobów zapobiegania przestępczości z uwzględnieniem charakterystyki tych obszarów.

24. Teorie kryminologiczne

KP6_WK3, KP6_WK5, KP6_WK6, KP6_UW2, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych nurtów szkoły antropologicznej (np. teoria C. Lombroso), podstawowych nurtów szkoły socjologicznej (np. teorie R. Mertona, T. Sellina, T. Hirscha), podstawowych nurtów szkoły psychologicznej (np. teorie Z. Freuda, K. Lorenza, E. Fromma) i podstawowych nurtów w tzw. nowej kryminologii.

25. Cyberkryminologia

KP6_WG2, KP6_WG5, KP6_WK3, KP6_WK5, KP6_UK1, KP6_UK5, KP6_UU1, KP6_KO1, KP6_KO2

Przekazanie wiedzy z zakresu zjawisk patologicznych i przestępczości występujących w Internecie poprzez ukazanie ich skali, cech, tendencji powiązanych z rozwojem technologii teleinformatycznych (w tym sztucznej inteligencji) oraz etiologii w ujęciu

teorii kryminologicznych, a także prawnych i instytucjonalnych rozwiązań służących ich zwalczaniu.

26. Język obcy cz. 2

KP6_WK3, KP6_UK5, KP6_UK6, KP6_UU1, KP6_UU2

Prowadzenie lektoratu w formie praktycznych ćwiczeń wszystkich sprawności językowych, takich jak: mówienie/komunikacja, pisanie, czytanie, słuchanie.

27. Proseminarium

KP6_WG6, KP6_WK7, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UK5, KP6_UO1, KP6_UU2, KP6_KK1

Przekazanie wiedzy o metodologii przeglądu literatury oraz specjalistycznych bazach bibliograficznych i prawniczych, a także o kryteriach zaliczenia przedmiotu w postaci przygotowania indywidualnego projektu, polegającego na przeprowadzeniu badań empirycznych z zakresu problematyki proseminarium. Dokonanie przez studenta przeglądu literatury na podstawie kwerendy bibliotecznej dotyczącej zagadnienia będącego podstawą projektu, sformułowanie jego założeń metodologicznych (celów, problemów, hipotez) oraz wskazanie metod badawczych, jak też przygotowanie planu badań i poddanie ich dyskusji podczas proseminarium.

28. Podstawy procesu karnego

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_KO1

Przekazanie wiedzy z zakresu pojęcia procesu karnego i jego funkcji, naczelnych zasad procesu karnego, przesłanek procesowych, stron procesowych postępowania przygotowawczego i jurysdykcyjnego, uczestników postępowania karnego, czynności procesowych, prawa dowodowego, środków przymusu, przebiegu postępowania przygotowawczego i jurysdykcyjnego, postępowania odwoławczego i postępowań szczególnych, postępowania sądowego po uprawomocnieniu się orzeczenia.

29. System ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_UK2, KP6_UU1, KP6_KO1

Przekazanie wiedzy z zakresu pojęcia systemu w kontekście organów państwowych i międzynarodowych, pojęcia bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz działania ww. systemu, jego podstaw prawnych i instytucjonalnych, działań organów ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego na konkretnych przykładach (case studies).

29a. Prawo wykroczeń

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_UK2, KP6_UU1, KP6_KO1

Przekazanie wiedzy z zakresu materialnego i procesowego prawa wykroczeń ukazującej pojęcie prawa wykroczeń i jego źródła, pojęcie wykroczenia, zasadę winy w prawie wykroczeń, okoliczności wyłączające odpowiedzialność sprawcy wykroczenia, formy stadialne i zjawiskowe wykroczenia, zbieg przepisów i zbieg wykroczeń w prawie wykroczeń, kary i środki karne, zasady orzekania kar i środków karnych, ogólne dyrektywy wymiaru kary, szczegółowe przesłanki wymiaru kary, zasady postępowania w sprawach o wykroczenia, postępowanie sądowe w sprawach o wykroczenia, środki odwoławcze od orzeczeń sądowych w sprawach o wykroczenia.

30. Prawo rodzinne i opiekuńcze

KP6_WG4, KP6_WK4, KP6_UK3, KP6_UU1

Przekazanie wiedzy z zakresu pojęcia i przedmiotu prawa rodzinnego, zasad prawa rodzinnego, pojęcia pokrewieństwa i powinowactwa, instytucji małżeństwa (zawarcie małżeństwa, podstawowe prawa i obowiązki małżonków, małżeńskie ustroje majątkowe, rozwód i separacja), stosunków między rodzicami a dziećmi (ustalenie statusu prawnorodzinnego dziecka, istota i funkcje władzy rodzicielskiej, powstanie i wygaśnięcie władzy rodzicielskiej, treść i zasady wykonywania władzy rodzicielskiej, ingerencja sądu opiekuńczego we władzę rodzicielską, regulacja prawna kontaktów rodziców z dziećmi, instytucja przysposobienia), ogólnej charakterystyki zastępczego środowiska rodzinnego (zasady funkcjonowania pieczy zastępczej, istota i funkcje opieki nad małoletnim, ustanowienie i zwolnienie opiekuna oraz wygaśnięcie opieki, treść i zasady wykonywania opieki, nadzór nad sprawowaniem opieki), obowiązku alimentacyjnego (funkcja, treść, źródła i kolejność obowiązku, przesłanki i zakres obowiązku, realizacja i ochrona obowiązku).

31. Polityka kryminalna

KP6_WG1, KP6_WG2, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UK4, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych definicji (polityka karna, legislacyjna i wykonawcza, profilaktyka kryminalistyczna, kryminologiczna i penitencjarna), czynników kształtujących politykę karną w państwie demokratycznym, charakterystyki polityk kryminalnych wybranych państw, instrumentów polityki kryminalnej, historii jej kształtowania w Polsce (okres 20-lecia międzywojennego – współczesność), polityki kryminalnej dotyczącej wybranych rodzajów przestępczości.

32. Postępowanie w sprawach nieletnich

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_UK3, KP6_UU1

Przekazanie wiedzy z zakresu kształtowania się odpowiedzialności nieletnich w ujęciu historycznym, sytuacji prawnej nieletniego w świetle obowiązujących w Polsce przepisów i standardów europejskich, środków wychowawczych, leczniczo-wychowawczych oraz poprawczych, zasad postępowania w sprawach nieletnich, w tym postępowania mediacyjnego.

33. Prawa człowieka w demokratycznym państwie (przedmiot oferowany również w jęz. obcym)**

KP6_WG4, KP6_WK4, KP6_UO2, KP6_KO1, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu istoty praw podstawowych jednostki we współczesnym państwie demokratycznym, sposobu kształtowania ich treści w orzecznictwie ETPCz, ETS i Trybunału Konstytucyjnego, instytucjonalnych gwarancji realizacji praw podstawowych w państwie demokratycznym i państwie prawnym, zagrożeń praw człowieka w warunkach społeczeństwa informacyjnego.

33a. Prawo policyjne

KP6_WG4, KP6_WK4, KP6_UO2, KP6_KO1, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu regulacji zawartych w ustawach ukazujących zadania i cele działania Policji, współdziałania jej z organami administracji państwowej, uprawnień Policji obejmujących wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych, międzynarodowej współpracy policyjnej.

34. Prawo karne wykonawcze

KP6_WG1, KP6_WG8, KP6_UK3, KP6_UK4, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu źródeł prawa karnego wykonawczego, międzynarodowych standardów dotyczących środków reakcji prawnokarnej na przestępstwo, organów postępowania wykonawczego, nadzoru i kontroli nad wykonywaniem środków prawnokarnej reakcji na przestępstwo, udziału społeczeństwa w wykonywaniu kar, wykonywania kary grzywny, ograniczenia wolności i kary pozbawienia wolności, wykonywania środków karnych i środków kompensacyjnych, instytucji probacyjnych, udziału sądowych kuratorów zawodowych w postępowaniu wykonawczym, wykonywania środków zabezpieczających.

35. Kontrola przestępczości

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UK4, KP6_KO1, KP6_KO3

Przekazanie wiedzy z zakresu aktualnego stanu przestępczości, jej kryminogenezy, wybranych środków i metod przeciwdziałania oraz zwalczania zjawiska zarówno przez państwo (kontrola formalna), jak i społeczeństwo (kontrola nieformalna), wpływu opinii publicznej na politykę kryminalną państwa.

36. Karnoprawna ochrona i odpowiedzialność osób pełniących funkcje publiczne

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu definicji legalnej funkcjonariusza publicznego i osób objętych ochroną prawną należną funkcjonariuszowi publicznemu, definicji legalnej osoby pełniącej funkcję publiczną oraz poszczególnych przestępstw popełnianych przeciwko ww. osobom, jak też popełnianych przez nie, a także instytucji immunitetów oraz ich uchylania.

37. Seminarium

KP6_WG6, KP6_WK7, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UK5, KP6_UO1, KP6_UU2, KP6_KK1

Realizacja przyjętego na proseminarium planu indywidualnego projektu, polegającego na przeprowadzeniu badań empirycznych z zakresu wybranej przez studenta problematyki, obejmującego opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badań empirycznych, opracowanie ich wyników, weryfikacji założeń badawczych oraz wyciągnięcie wniosków, zaproponowanie postulatów potencjalnych zmian, wskazanie kierunków dalszych badań z tego zakresu oraz przeprowadzenie dyskusji podczas seminarium nad efektami projektu.

38. Terroryzm

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_UU2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu przestępstw o charakterze terrorystycznym ukazującej w szczególności konstrukcję definicji, interpretację przepisu z uwzględnieniem wzorców międzynarodowych, konsekwencje prawne, kryminalizację „na przedpolu” przestępstwa o charakterze terrorystycznym, międzynarodowe zobowiązania do kryminalizacji zachowań podjętych „na przedpolu” przestępstwa terrorystycznego, a także poszczególne przestępstwa o charakterze terrorystycznym, regulacje ustawowe dotyczące działań antyterrorystycznych i przykłady wybranych zamachów terrorystycznych.

39. Przestępczość transgraniczna

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_UU2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu siatki pojęciowej obejmującej przestępczość transgraniczną, przestępczość graniczną, migrację, nielegalną/nieregularną migrację, a także przemytu i jego różnych form, nielegalnej migracji w Unii Europejskiej, administracyjnych i prawnych środków zwalczania nielegalnej migracji w Polsce, kryminologicznych aspektów przestępczości cudzoziemców w Polsce.

40. Nowe formy patologii społecznych

KP6_WG1, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_UU2

Przekazanie wiedzy z zakresu nieklasycznych patologii społecznych dotyczących środowiska pracy (np. pracobolizm, mobbing), niedostatku (np. bezdomność, żebractwo), niszczenia ciała (np. samoagresja), odżywiania (np. anoreksja, bulimia), uzależnień od czynności (np. hazard, uzależnienie od Internetu), młodzieżowe (np. subkultury, sekty) w kontekście uwarunkowań, przejawów, rodzajów, skali, instrumentów przeciwdziałania.

41. Przestępczość w ruchu drogowym

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_UU2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu kształtowania się przestępstwa wypadku w komunikacji w ujęciu historycznym, regulacji wypadku w komunikacji w ujęciu Kodeksu karnego z 1997 r. oraz kolizji w ruchu drogowym w ujęciu Kodeksu wykroczeń z 1971 r., symptomów przestępczości w ruchu drogowym w Polsce (skala, dynamika, czas i miejsce powstawania wypadków drogowych, rodzaje zdarzeń drogowych), problematyki ofiar wypadków drogowych w Polsce, etiologii zjawiska, zapobiegania i zwalczania przestępczości w ruchu drogowym w Polsce, bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce na tle innych państw Unii Europejskiej.

42. Przestępczość zorganizowana

KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_UU2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu polskich regulacji prawnych przestępczości zorganizowanej (prawo karne materialne, prawo karne procesowe, prawo karne

wykonawcze) oraz regulacji prawa międzynarodowego, pojęcia i genezy przestępczości zorganizowanej, symptomatologii zjawiska, międzynarodowej współpracy w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej w Polsce.

43. Technika kryminalistyczna

KP6_WG1, KP6_WK3, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu pojęcia techniki kryminalistycznej, zagadnień technicznych w kryminalistyce, modus operandi w wykrywaniu sprawców przestępstw, daktyloskopii i innych metod dermatoskopijnych, badań fizykochemicznych śladów, kryminalistycznych badań wypadków drogowych.

44. Nowe technologie w zwalczaniu przestępczości

KP6_WG1, KP6_WK3, KP6_UK3, KP6_UU2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu wybranych technologii stosowanych w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych, techniki kryminalistycznej w obszarze przeciwdziałania przestępczości, wybranych technologii monitoringu audiowizualnego stosowanych w sektorze prywatnym, wybranych technologii wykrywających niebezpieczne przedmioty lub substancje, technologii informacyjnych, wybranych technologii telekomunikacyjnych, technologii służących wymiarowi sprawiedliwości, podstawowych zasad ochrony danych osobowych, prawnych i etycznych zasad stosowania technologii w celu zwalczania przestępczości przez instytucje sektora publicznego i prywatnego.

45. Analiza kryminalna

KP6_WG1, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UK3, KP6_UU2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu genezy analizy kryminalnej na świecie i w Polsce, cyklu analitycznego i warsztatu pracy analityka, analizy danych masowych, analizy sprawy, analizy porównawczej spraw, analizy grup przestępczych, analizy profilu szczególnego, analizy metod prowadzenia sprawy, analizy przestępczości, analizy profilu szczególnego sprawcy, wybranych zagadnień prawnych, wybranych zagadnień instytucjonalnych analizy kryminalnej w Polsce.

46. Czynności operacyjno-rozpoznawcze

KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG7, KP6_WK3, KP6_UK3, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu pojęcia czynności operacyjno-rozpoznawczych, form i metod ich przeprowadzenia, a także kontroli operacyjnej prowadzonej na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego z 1997 r., problematyki czynności operacyjno-rozpoznawczych w świetle uwarunkowań konstytucyjnych oraz wynikających z orzecznictwa TK i ETPCz, dopuszczalności dowodowego wykorzystania uzyskanych operacyjnie materiałów.

47. Taktyka kryminalistyczna

KP6_WG1, KP6_WK3, KP6_UK3, KP6_UO2, KP6_KR1

Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć taktyki kryminalistycznej, rozwoju badań nad taktyką kryminalistyczną, charakterystyki taktyki przestępczej, współdziałania przestępczego sprawców, taktyki wykrywania, metodyki realizacji

wybranych czynności procesowych, pracy operacyjnej w wykrywaniu, uzyskiwania informacji, kierunków taktycznych działań profilaktycznych, roli sektora publicznego i prywatnego w zapobieganiu przestępczości.

48. Praktyka zawodowa

KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UK3, KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_UU2, KP6_KR1

Przygotowanie studenta do wykonywania zawodu poprzez praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności w pracy zawodowej, w tym w szczególności zapoznanie z merytoryczną oraz techniczno-organizacyjną sferą funkcjonowania instytucji, w której realizowana jest praktyka.

Wymiar (w tygodniach oraz godzinach), zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk.

Celem praktyki jest praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu, w tym umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej.

Program praktyki obejmuje zarówno sferę działalności podmiotu sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej, w której student odbywa praktykę o charakterze techniczno-organizacyjnym, jak i sferę merytoryczną.

W ramach sfery techniczno-organizacyjnej student powinien zapoznać się z zasadami obiegu dokumentacji; wykonywać inne zadania techniczno-organizacyjne, uznane przez osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki za istotne, z punktu widzenia specyfiki działalności podmiotu sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej, w której student odbywa praktykę oraz kierunku studiów; zapoznać się ze strukturą organizacyjną podmiotu sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej, w której odbywa praktykę oraz przepisami regulującymi działanie podmiotu sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej; uczestniczyć w czynnościach techniczno-organizacyjnych komórki, gdzie odbywana jest praktyka; zapoznać się z zakresem działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk komórki, gdzie odbywana jest praktyka.

W ramach sfery merytorycznej student powinien zapoznać się z przedmiotem działania podmiotu sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej, w której odbywa praktykę, zapoznać się z poszczególnymi czynnościami podejmowanymi w toku działania podmiotu sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej, poznać praktyczne zastosowanie przepisów stanowiących podstawę podejmowanych w instytucji czynności, podjąć próbę przygotowania projektów pism lub decyzji w ramach postępowań lub czynności prowadzonych przez podmiot sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej, w której odbywana jest praktyka, wykonywać inne zadania merytoryczne, uznane przez osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki za istotne, z punktu widzenia specyfiki działalności podmiotu sektora publicznego lub prywatnego lub organizacji pozarządowej, w której student odbywa praktykę oraz kierunku studiów.

Student zobowiązany jest do zaliczenia praktyki w wymiarze 3 tygodni - 4 punktów ECTS /student ma możliwość odbycia praktyki w okresie wakacyjnym po zaliczeniu I roku studiów/. Student przygotowuje się do uczestnictwa w praktykach m.in. przez

zapoznanie się z przepisami prawa regulującymi działalność danej jednostki czy zapoznanie się z jej strukturą organizacyjną i jej procedurami wewnętrznymi. Praktyka zawodowa może być realizowana w: Policji, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zakładach karnych i aresztach śledczych, zakładach poprawczych, działach analizy zagrożeń lub bezpieczeństwa w podmiotach prywatnych, wywiadowniach gospodarczych, firmach ochrony osób i mienia, a także innych miejscach wskazanych przez Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.

Zatrudnienie studenta w jednej z wyżej wymienionych instytucji jest podstawą do zaliczenia praktyki zawodowej.

Wydział jest zobowiązany do zapewnienia odbywania praktyk w wyżej wymienionych podmiotach sektora publicznego lub prywatnego lub organizacjach pozarządowych poprzez zawarcie stosownych porozumień.

Praktyka zawodowa zaliczana jest przez opiekuna praktyki powołanego przez Dziekana Wydziału Prawa na podstawie dziennika praktyk przedłożonego przez studenta lub umowy o pracę i innych dokumentów potwierdzających zatrudnienie studenta.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Metody kształcenia określone w części A sylabusu. Sposoby weryfikacji: zaliczenie, egzamin i inne sposoby weryfikacji określone w części B sylabusu na dany rok akademicki.

**** Powyższe zajęcia student może zaliczyć również poprzez:**

1. uczestnictwo w oferowanych przez Uniwersytet w Białymstoku zajęciach, w szczególności:
 - a) na kierunkach studiów prowadzonych w językach obcych,
 - b) prowadzonych dla studentów programu Erasmus+,
 - c) prowadzonych w języku obcym przez profesorów wizytujących,
 - d) w formie wykładów gościnnych prowadzonych w języku obcym,
 - e) w ramach specjalistycznych szkół prowadzonych w języku obcym,
 - f) określonych w programach innych kierunków studiów i prowadzonych w językach obcych,
2. realizację zajęć w języku obcym na innej uczelni w ramach międzynarodowej wymiany studentów, w tym programu Erasmus+ lub w ramach programu MOST,
3. realizację części studiów lub praktyk za granicą w ramach programu Erasmus+ lub zajęć realizowanych w języku obcym w uczelni zagranicznej w ramach międzynarodowych umów o współpracy – w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.

Warunki ukończenia studiów oraz uzyskiwany tytuł zawodowy.

1. Zasady dopuszczenia do egzaminu dyplomowego zdanie egzaminów i uzyskanie zaliczenia przedmiotów przewidzianych programem studiów.
2. Zakres i sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomowego określony jest odrębną uchwałą Rady Wydziału Prawa UwB w sprawie zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego.
3. Absolwent uzyskuje tytuł zawodowy licencjat po spełnieniu wymogów określonych w pkt. 1 i 2.

Objaśnienia oznaczeń:

P6, P7 – poziom PRK (6 – studia pierwszego stopnia, 7 – studia drugiego stopnia i jednolite magisterskie)

S – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W – wiedza	G – głębia i zakres
	K – kontekst
U – umiejętności	W – wykorzystanie wiedzy
	K – komunikowanie się
	O – organizacja pracy
	U – uczenie się
K – kompetencje społeczne	K – krytyczna ocena
	O – odpowiedzialność
	R – rola zawodowa